

POSTANOWIENIE

17 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 17 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa S.M.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w B.
o ochronę dóbr osobistych,
na skutek skargi kasacyjnej S.M.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 13 czerwca 2023 r., VI ACa 42/23,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną w zakresie dotyczącym roszczenia majątkowego;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałym zakresie;**
- 3. zasądza od powoda na rzecz pozwanego tytułem kosztów postępowania kasacyjnego 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia powodowi do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda S.M. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 13 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i zasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Zgodnie z art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu

Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/06).

Zdaniem skarżącego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania był uzasadniony, „ze względu na konieczność dokonania wykładni przepisów prawa, wywołujących rozbieżność w orzecznictwie, w zakresie tego, czy bezprawne w myśl art. 24 k.c. jest działanie akcjonariuszy polegające na nie podjęciu uchwały o udzieleniu absolutorium członkowi zarządu, dokonane wprawdzie zgodnie z uprawnieniami przewidzianymi w Kodeksie spółek handlowych, ale bez uzasadnionych merytorycznych podstaw faktycznych?”

Skarżący pominął jednak w swoich rozważaniach fakt, że w ramach niniejszej sprawy wniesiona już była jedna skarga kasacyjna, którą Sąd Najwyższy rozstrzygnął wyrokiem z 10 listopada 2022 r., II CSKP 1330/22, będącym wiążącym orzeczeniem w tej sprawie, gdzie wskazał, że nie da się obronić koncepcji uchwały negatywnej, będącej skutkiem niepodjęcia uchwały o udzieleniu absolutorium, jako czynności sprawczej powodującej naruszenie dóbr osobistych. W konsekwencji nie można uznać, że z tej tylko przyczyny doszło do bezprawnego naruszenia dóbr osobistych powoda. Po pierwsze, nie dochodzi w głosowaniu do złożenia wystarczającej liczby głosów „za” a więc czynność prawna - uchwała nie dochodzi do skutku. Po drugie, musiałby istnieć wyraźny przepis prawa, który takiej sytuacji przydawałby skutki prawne niepodjęciu uchwały określonej treści (domniemanie uchwały negatywnej o treści przeciwnej). Po trzecie, uznaje się, że tego rodzaju uchwały negatywne nie można zaskarżyć. Nie można bowiem ustalić kręgu osób uprawnionych, głosujących przeciw, jak i ustalić treści oraz uzasadnienia takiej uchwały, nie jest ona protokołowana. Co więcej, trudno zaniechaniu przypisywać określone skutki prawne, jeżeli uchwała lub jej niepodjęcie wyraża się w dyskrejonalnym charakterze uprawnień akcjonariuszy. Wreszcie wątpliwości budzi możliwość naruszenia dóbr osobistych na skutek nieczynienia czy

zaniechania działania, w tym przypadku niepodjęcia uchwały określonej treści. Wyjątkowo, gdyby uznać dopuszczalność tej formy naruszania dóbr osobistych, to musiałby istnieć obowiązek prawny czynienia lub ochrony prawnej danego rodzaju dóbr osobistych. Tymczasem, jak zauważono, nie można wskazać prawnego obowiązku udzielenia absolutorium czy nakazu prawnego jego udzielenia. Brak jest przepisu, który przy spełnieniu określonych przesłanek wymagałby udzielenia absolutorium. Skoro go nie ma, nie można uznać działania spółki co do zasady jako bezprawnego.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁶ § 3 i art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. art. 398²¹ k.p.c.

(M.M.)

r.g.